

ΣΕ ΣΤΑΔΙΑ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΣ
ΣΙΤΗΡΕΣΙΩΝ

Για τον κατάρτισμό των σιτηρεσιών που θα χορηγηθούν κατά τα τελευταία στάδια της κυοφορίας πρέπει να επιλέγονται τροφές υψηλής ποιότητας, δηλαδή εύληπτες και με υψηλή θρεπτική αξία. Τα σιτηρέσια πρέπει να καταρτίζονται από ειδικό που γνωρίζει τις ανάγκες των ζώων και τους παράγοντες που τις επηρεάζουν και να συνοδεύονται από σχολαστικές οδηγίες εφαρμογής (ανάγκη για σταδιακή ποσοτική προσαρμογή, σε δύο ή τρία στάδια). Πολύ συχνά πιστεύουμε ότι το πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπιστεί αυξάνοντας απλά την ποσότητα των συμπυκνωμένων ζωοτροφών που χορηγούμε στα ζώα. Η αύξηση αυτή είναι συνήθως μεγάλη και απότομη και σε συνδυασμό με την επικρατούσα μέθοδο χορήγησης του σιτηρεσίου (χωριστά οι χονδροειδείς από τις συμπυκνωμένες ζωοτροφές) προκαλούμε υποξεία δυσπεπτική οξέωση στα ζώα (μείωση της κατανάλωσης και αξιοποίησης της τροφής) ενώ αυτά βρίσκονται ήδη σε αρνητικό ενεργειακό ισοζύγιο.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΖΥΜΗΣ ΜΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑ

> **Μία έξυπνη και λειτουργική λύση** που αυξάνει σημαντικά την πρόσληψη τροφής και την αξιοποίησή της

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ε. ΒΑΛΕΡΓΑΚΗ*

Η εκτροφή ζώων υψηλής παραγωγικότητας και η εντατικοποίηση των μεθόδων παραγωγής, έχει σαν αποτέλεσμα τη συχνή εμφάνιση οριακών μεταβολικών καταστάσεων που απειλούν την υγεία, ευζωία και παραγωγικότητα των ζώων.

Στα γαλακτοπαραγωγά πρόβατα και γίδια, ειδικά σ' αυτά που εμφανίζουν υψηλή πολυδυμία, μια ιδιαίτερα κρίσιμη φάση του παραγωγικού τους κύκλου είναι η χρονική περίοδος που προηγείται των τοκετών. Τις τελευταίες 6 εβδομάδες της κυοφορίας, η ραγδαία αύξηση του κυήματος έχει σαν αποτέλεσμα την μεγάλη και απότομη αύξηση των ενεργειακών αναγκών των ζώων. Τις 2 τελευταίες εβδομάδες της κυοφορίας είναι διπλάσιες από τις ενεργειακές ανάγκες συντήρησης. Υπάρχει συνεπώς, μεγάλος κίνδυνος εμφάνισης αρνητικού ενεργειακού ισοζυγίου.

Οι προβατίνες και οι γίδες ανταποκρίνονται κινητοποιώντας τα σωματικά τους αποθέματα. Πολλές έρευνες απέδειξαν ότι κατά την περίοδο αυτή, τα ζώα που χάνουν βάρος διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να εμφανίσουν τοξαιμία κυοφορίας, κατακράτηση εμβρυικών υμένων, μητρίτιδα και μαστίτιδα καθώς και μειωμένη γαλακτοπαραγωγή τους πρώτους μήνες της γαλακτι-

κής περιόδου. Επιπλέον, υπάρχει αρνητική επίδραση και στο ανοσολογικό σύστημα των ζώων όταν τα συνήθη εμβολιακά προγράμματα περιλαμβάνουν εμβολιασμό κατά της λοιμώδους αγκαζίας και της εντεροτοξιναιμίας, 60 και 20 ημέρες πριν τον τοκετό, αντίστοιχα. Οι επιπτώσεις του αρνητικού ενεργειακού ισοζυγίου είναι συνεπώς πολύ σημαντικές.

Ο κατάρτισμός του σιτηρεσίου είναι προφανώς σημαντικός, δεν είναι όμως το μόνο μέτρο αντιμετώπισης του προβλήματος. Η σωστή ομαδοποίηση των ζώων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία τοκετών και τον αριθμό των κυοφορούμενων εμβρύων (η υπερηχογραφική διάγνωση της κυοφορίας συμβάλλει σημαντικά σ' αυτό) αποτελεί πολύτιμο διαχειριστικό οδηγό για την εφαρμογή «διατροφής ακριβείας». Ταυτόχρονα, οι καλές συνθήκες σταβλισμού και η αποφυγή ανταγωνισμού μεταξύ των μειώνουν την καταπόνησή τους και δεν αυξάνουν τις ενεργειακές τους ανάγκες.

Η υψηλή πρόσληψη ξηρής ουσίας και η καλή αξιοποίηση της τροφής (υψηλή πεπτικότητα) έχουν μεγαλύτερη επίδραση στην συνολική πρόσληψη ενέργειας σε σχέση με την ενεργειακή αξία των ζωοτροφών. Ένα πολύ αποτελεσματικό μέσο αντιμετώπισης του προβλήματος είναι η χρησιμοποίηση καλλιέργειας ζύμης στο σιτηρέσιο των

ζώων. Η καλλιέργεια ζύμης είναι ένα προϊόν που χαρακτηρίζεται ως «λειτουργικό». Σε πολύ μικρές ποσότητες, λόγω της παρουσίας μεγάλου αριθμού βιο-δραστικών συστατικών (μαννάνες, γλυκάνες, φυτοστερόλες, νουκλεοτίδια, πεπτίδια, αντιοξειδωτικές ουσίες κλπ), αποτελεί μια «υπερ-τροφή» για τη μικροβιακή χλωρίδα της μεγάλης κοιλίας. Αυξάνοντας το μεταβολισμό και προάγοντας τον πολλαπλασιασμό της, έχει σαν αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση της πρόσληψης τροφής και ταυτόχρονα, την πολύ καλύτερη αξιοποίησή της.

Οι υψηλής γαλακτοπαραγωγικής ικανότητας προβατίνες και γίδες κατά τους πρώτους 2-3 μήνες της γαλακτικής περιόδου βρίσκονται επίσης σε αρνητικό ενεργειακό ισοζύγιο και η χορήγηση καλλιέργειας ζύμης έχει τα ίδια ευεργετικά αποτελέσματα. Αλλά και σε περιόδους που απαιτείται ενίσχυση του μεταβολισμού (προετοιμασία συζεύξεων, χαμηλή ποιότητα χονδροειδών ζωοτροφών, απογαλακτισμός αμνάδων και βετούλων), η χορήγηση καλλιέργειας ζύμης προάγει την υγεία και την παραγωγικότητα των ζώων. Η χρησιμοποίησή της στη διατροφή των ζώων αποτελεί μια ασφαλή, «έξυπνη» και αειφόρα λύση.

*DVM, PhD, Αναπληρωτή Καθηγητή, Εργαστήριο Ζωοτεχνίας, Τμήμα Κτηνιατρικής ΑΠΘ